

Politiske proces- og prioriteringsprincipper

Vedvarende energi-
producerende anlæg
i Vejle Kommune

Kære borgere i Vejle Kommune og udviklere af grønne energiprojekter

Energipolitik er et af tidens mest centrale emner – fra den internationale politiske scene og ud i de enkelte hjem. I kommunerne står vi midt i disse centrale politiske diskussioner. Det er i kommunerne, at vi skal afgøre, hvordan vi konkret fremmer den grønne omstilling, hvordan fjernvarmen skal udbygges, hvordan vi sikrer fremtidens energiforsyning – og som led heri: hvor skal der være vindmøller, solcelleparker, biogasanlæg og meget andet. I Vejle Kommune har vi sat os ambitiøse mål for klimaindsatsen og den grønne omstilling af energien. Vi skal have 65 % lokalt produceret vedvarende elektricitet i 2030 fra vind og sol, og vi skal udnytte biogasressourcerne 100 %. Med vores forventede energibehov i 2030, så kræver det, som det ser ud lige nu, en udbygning med ca. 50-100 MW energikapacitet fra VE-anlæg. Men den teknologiske udvikling og energiforbruget er under hastig forandring, og vi skal løbende følge behovet for VE i Vejle Kommune

Det er Teknisk Udvalg og Klima-, Natur- og Miljøudvalget, der i fællesskab har ansvaret for, at omstillingen sker, og skal tage de konkrete beslutninger om at sikre fremtidens energi. Herunder beslutte, hvor anlæg til vedvarende energi skal stå.

I udvalgene ved vi godt, at vindmøller, solceller og biogasanlæg ikke altid er populære i de samfund, der er naboer til anlæggene. Vindmøller og store solcelleparker pynter ikke ubetinget i naturen. Vi ved, at der kan være støjgener og andre ulemper ved vindmøller. Men vi ved også, at der skal være mere lokal vedvarende energi i Vejle Kommune. Opgaven for os i udvalgene er derfor at sikre, at når der skal tages beslutninger om fx vindmøller, så sker det på baggrund af en omfattende borgerinddragelse. Vi vil også insistere på, at udviklingen sker helhedsorienteret og under hensyn til berørte lokalsamfund.

Når vi placerer anlæg til vedvarende energi, så er der mange hensyn at tage. Udover til naboer og lokalsamfund er det til landskabet og til naturen. Derfor er der også områder af Vejle Kommune, hvor vindmøller og solceller ikke kommer i spil. Den grønne omstilling er vigtig – men der er også andre interesser i spil.

Med disse politiske proces- og prioriteringsprincipper vil vi i Teknisk Udvalg og Klima-, Natur- og Miljøudvalget fortælle, hvordan vi vil sikre den grønne omstilling, og samtidig afbalancere de lokale hensyn mod hinanden.

Gerda Jørgensen (V)
Teknisk Udvalg

Søren Peschardt (S)
Klima-, Natur-, og Miljøudvalget

Politiske ambitioner

Lokal produktion af vedvarende energi er vigtig, hvis de politiske mål i klimaplanen skal realiseres.

Klimamål

Vejle Kommune har en politisk ambition i klimaplanen om at øge mængden af lokal vedvarende energi (VE) markant - 65% af elforbruget skal produceres lokalt og vedvarende. I 2030 forventes det lokale elforbrug at være 25 % højere end i 2020 - bl.a. grundet vækst i varmepumper og elbiler. Det ekstra forbrug skal dækkes grønt - og i høj grad lokalt.

Endvidere er der en politisk målsætning om 100 % udnyttelse af den lokale biogasressource.

Vejle Kommune som medspiller

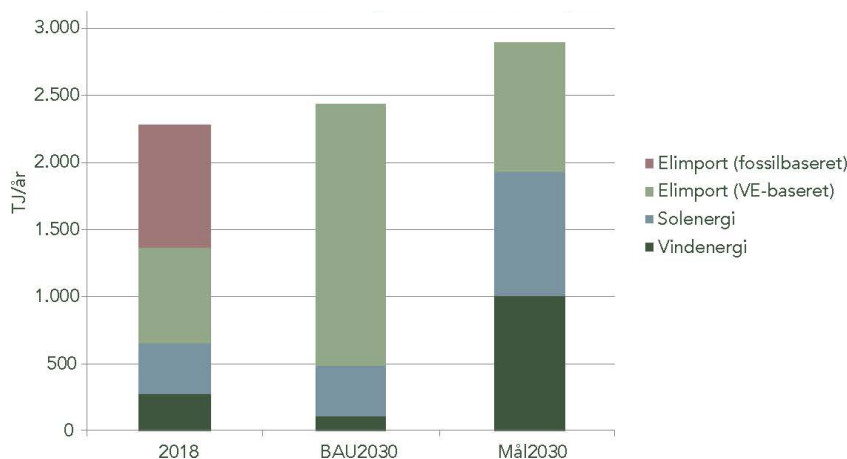
Teknisk Udvalg og Klima-, Natur- og Miljøudvalget samt forvaltningen er aktive medspillere i at sikre, at ambitioner fra klimaplanen indfries.

Det skal ske på måder, der både indfrier de samlede

ambitioner, de begrænsede planmæssige muligheder for særligt vindmøller samt understøtter berørte lokalsamfunds udvikling.

Partnerskaber, gevinst i lokalsamfundet og helhedstænkning

Udviklingen af lokale VE projekter skal bidrage til den strategiske udvikling af lokalsamfund og af Vejle Kommune, herunder gennem udvikling af lokale partnerskaber og ved afprøvning af nye teknologier og metoder. Der bør altid overvejes potentialer for samplacering af VE-anlæg, fx solceller, biogas og vindmøller sammen i lokale energiparker. Ligeledes skal der i projekter overvejes samspil med andre

*I klimaplanen er der opstillet ambitiøse mål om at 30% af vores strøm kommer fra lokale solcelleanlæg og 30% af vores strøm kommer fra vindmøller i 2030 (Bau = Business as usual)
[Kilde: DK2020., Vejle Kommune 2020]*

lokale energiaktører, herunder lokal- og fjernvarme, og det skal afsøges om der er andre klimarelaterede synergier.

Forsyningsikkerhed, bæredygtighed og resiliens

Vejle Kommune arbejder for at bidrage til forsyningsikkerheden, nationalt og lokalt, ved at arbejde for et bredt udbud af lokal VE, og en infrastruktur der understøtter det.

Vejle Kommune arbejder tæt sammen med de lokale forsyningselskaber om de nødvendige investeringer og planer i det lokale energisystem – både fjernvarme, elektricitet, gas, brint mv. Endvidere vil Vejle Kommune arbejde tæt sammen med Energinet og andre statslige aktører om at sikre infrastrukturudviklingen.

Vejle Kommune lægger vægt på:

- at der investeres langsigtet
- at der arbejdes med synergier og sektorkobling i investeringer.
- at der ved investeringer sikres god helhedsorienteret planlægning.

Opsætning af VE-anlæg i Vejle Kommune må ikke betyde klima- og miljøproblemer andre steder på kloden. Derfor er der vigtigt at developere arbejder for:

- Bæredygtighed og genanvendelighed i de komponenter, der anvendes
- at materialer kan bortskaffes
- at anvende komponenter der ikke er produceret med børne- eller tvangsarbejde

Hensyn til natur og landskab

Det er vigtigt at afveje hensyn ved placering af VE-anlæg. Der er f.eks. hensynet til naturen og til landskabet. Vejle Kommune rummer nogle unikke landskaber, som skal beskyttes. Dette indgår i den kortlægning af potentielle vindmølleområder, som kommunen har udarbejdet. Områder hvor der opstilles VE-anlæg kan også fungere som grundvandsbeskyttelse, forbedring af biodiversitet og evt. kombineres med udtagning af lavbundsarealer mv.

PtX og Triangle Energy Alliance

Vejle Kommune er en del af Triangle Energy Alliance, og støtter op om Triangle Energy alliances ambitioner og regional produktion af Power-to-X, herunder mere regional og lokal vedvarende energi.

Politisk proces

Teknisk Udvalg (TU) er det centrale politiske udvalg for plangodkendelse af konkrete projekter, og Klima-, Natur- og Miljøudvalget (KNMU) har ansvaret for de overordnede energipolitiske rammer. Begge udvalg er derfor relevante i udviklingen af større VE-projekter.

Udvalgene og borgmesteren bør på et tidligt tidspunkt informeres om projekter, således at Vejle Kommunes politiske retningslinjer og prioriteringer kan indarbejdes i projekter – fx ift. placering, borgerprocesser, miljø, landskab, biodiversitet etc.

TU vil ikke godkende projekter for VE-anlæg, hvor der ikke er sket en stærk borgerinddragelse af området og, hvor der ikke er en klar plan for, hvordan VE-anlæg indpasses helhedsorienteret planmæssigt

Kriterier der indgår i prioritering

I den politiske behandling af projekter om vindmøller og andre VE-anlæg i Vejle Kommune, vil Vejle Kommunes Byråd lægge vægt på, hvordan udvikleren samlet har arbejdet med nedenstående emner og principper.

Hensyn til lokalsamfundet

Stærk borgerinddragelse:

Lokale interessenter inviteres tidligt ind i projektfasen, og der kræves en bred lokal dialogproces for at udvikle og tilpasse projekter.

VE-anlæg indgår i en helhedsorienteret planlægning, hvor synergier, skånsom indplacering og hensyn til lokale kvaliteter indgår.

Hensyn til geografi og landskab

Geografisk spredning

Byrådet prioriterer, at særligt vindmøller placeres i klynger spredt i kommunen, således at et lokalområde ikke bærer uforholdsmæssig stor byrde.

Lokaliteter set i helhedssyn

Byrådet vil prioritere placeringer, der har den laveste fysiske påvirkning af kommunen. Det indebærer bl.a.: Antallet af naboer i nærhed til møller, naturhensyn, herunder sårbare arter, og landskabshensyn, herunder særlige natur-skønne områder, der ønskes friholdt for møller

Hensyn til udvikling og synergier

Sektorkobling, synergier, nye teknologier og samplacering:

Vejle Kommune ser positivt på anlæg, der arbejder med mere end en type VE-anlæg, herunder samplacering af f.eks. vind, sol og biogas, samt mulighed for sektorkobling f.eks. til varme til lokalområdet.

Lokale partnerskaber – nye metoder og teknologier:

Projekter, der spiller aktivt ind i det lokale erhvervslivs behov og udvikling, vurderes positivt. Det kan både være at dække lokale virksomheders energibehov, men også bidrage til nye produktionsmuligheder, herunder PtX.

Forsyningssikkerhed og infrastruktur:

Det er væsentligt, at nye VE-projekter kan tilsluttes med kort tidshorisont til transmissionsnettet, og at projekter bidrager positivt til lokal energiforsyningssikkerhed.

Borgerinddragelse og forankring

Etablering af VE-anlæg berører særligt de borgere der bor i lokalområdet, derfor er det et vigtigt princip at de inddrages tidligt, og at projektet forankres i lokalsamfundet.

Tidlig inddragelse og lokalt ejerskab

Lokale interessenter inviteres ind tidligt i projektfasen, så lokalområdet tidligt kan se potentialerne i midler fra den grønne pulje til at løfte lokale udfordringer.

Alle projekter skal igennem en bred lokal dialogproces og forankres i lokalsamfundet.

Vejle Kommune arbejder ud fra det politisk godkendte administrationsgrundlag for den grønne pulje for vedvarende energianlæg.

Lovbaserede lokale gevinster

Den grønne pulje giver 125.000 kr. pr MW landvindmølle og 40.000 kr. pr MW solcelleanlæg, der installeres. Midler indbetales til en kommunal fond, der understøtter projekter i lokalsamfundet. Herunder prioriteres projekter om fx rekreative muligheder, klima, natur og sundhed. Midlerne administreres ud fra administrationsgrundlag for den grønne pulje.

VE-bonusordningen giver naboer i afstanden op til 4-8 gange møllehøjde/200 meter fra solcelleanlæg ret til en VE-bonus baseret på anlæggets produktionsstørrelse. Den gennemsnitlige årlige udbetaling til husstande indenfor området er 6.500 kr. for vindmøller (skattefrit).

Derudover er der særlige muligheder for berørte boligejere:

Vindmølleopsættere og andre VE-developere kan vælge at opkøbe ejendomme fra særligt berørte boligejere udenfor de afstandskrav, der gælder i lovregulerede ordninger.

Der er værditabsordning for boliger, der får mere end 1 % værditab som fastsat af Taksationsmyndigheden. Værditab omfatter tab som følge af støjgener, skyggekast og visuel påvirkning. Det er gratis at søge, hvis man er inden for en afstand af 5 gange møllens højde.

Salgsoptionsordningen giver boligejere, der har værditab over 1 % og ligger indenfor 6 gange vindmøllehøjde/200 m fra solcelleanlæg, mulighed for at kræve en salgsoption på deres bolig. Handelsprisen på bolig fastsættes af taksationsmyndigheden. Alternativt kan boligejer og opstiller selv forhandle et forlig.

Placering af VE-anlæg

Ved opstilling af VE-anlæg i Vejle Kommune, skal en række konkrete principper følges.

Samplacering

Der er politisk ønske om samplacering af VE-anlæg, fx solceller, biogas og vindmøller i lokale energiparker, for at sikre udvikling, sektorkobling og synergier. Samplacering skal afklares tidligt, så projektets fulde omfang kan formidles fra start.

Særligt for solceller

TU behandler indkomne forslag til solcelleprojekter ved to årlige deadlines. Dokumentet "administrationsgrundlag for etablering af store solcelleanlæg" (typisk over 1 ha) beskriver retningslinjerne for placering og etablering af større solcelleanlæg, herunder hensyn til natur, landskab etc., samt krav om beplantning, vildtpassage etc. Det er besluttet politisk at Vejle Kommune prioriterer projekter hvor der samplaceres. Ansøgningsrunder for rene solcellerprojekter er derfor sat på pause.

Særligt for Vindmøller

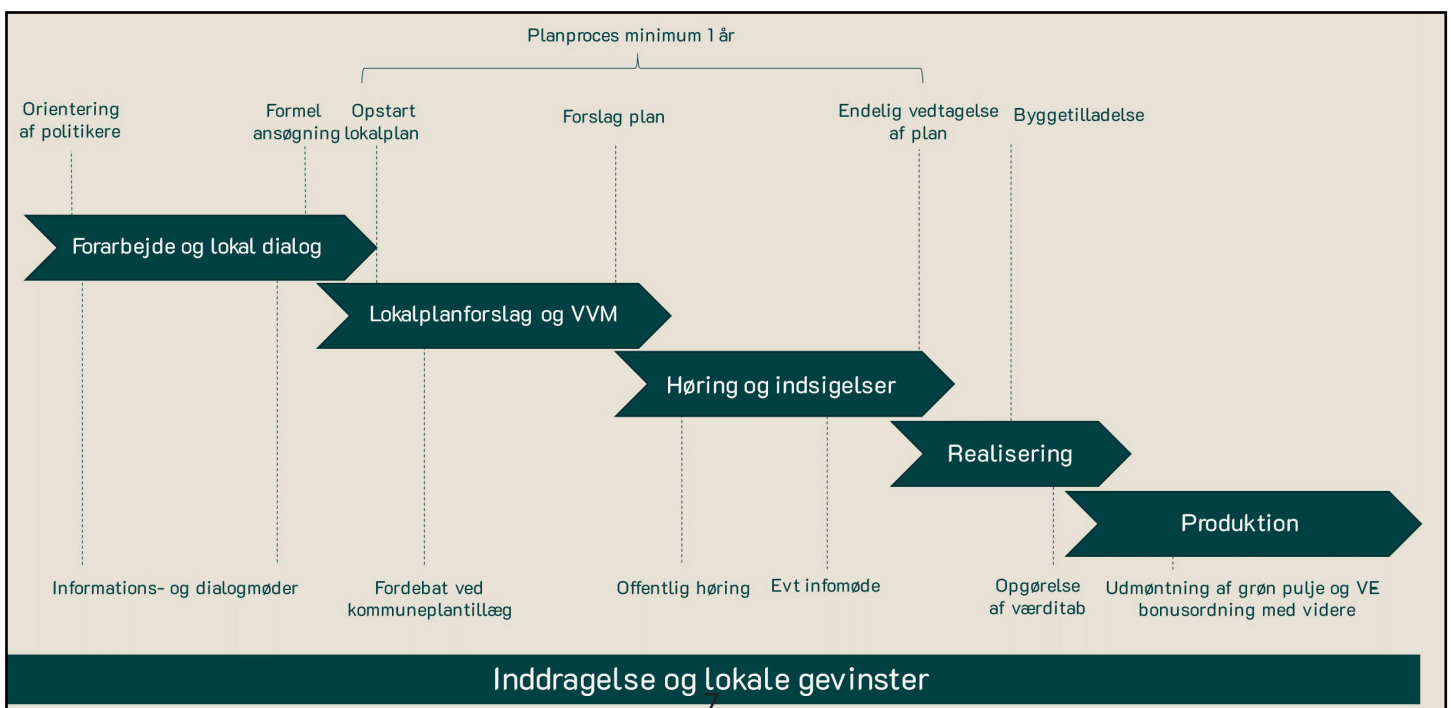
Opstilling af nye vindmøller skal ske efter en kvalificeret vurdering af det konkrete projekt. Heri kan bl.a. indgå afstand til naboer, påvirkning af landskabet, nærhed til overordnet infrastruktur, mulighed for synergi med andre VE-anlæg, lokal forankring m.v.

Når der opsættes vindmøller, er det udvikler, der står for tidlig inddragelse og dialog med lokalområdet.

Særligt for biogas

Forvaltningen har udarbejdet en geografisk analyse af mængden og placeringen af gylle, samt mulighederne for at tilføje biogaskapacitet. Konkrete nye projekter skal tage afsæt heri.

Figuren viser proces for opsætning af VE-anlæg

Teknik & Miljø
Plan & Energi
Kirketorvet 22· 7100 Vejle

VEJLE
KOMMUNE

Tlf.: 76 81 22 84
plan@vejle.dk
www.vejle.dk